

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นการมุ่งเน้นที่จะทดสอบผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยน และดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของไทยและประเทศคู่ค้าทั้ง 3 ประเทศ อันประกอบไปด้วย ประเทศฝรั่งเศส สหราชอาณาจักรและประเทศสหรัฐอเมริกา ว่าส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของประเทศไทยอย่างไร โดยได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของประเทศไทยกับดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของไทย และประเทศคู่ค้าดังที่ได้กล่าวเอาไว้ข้างต้น และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นตัวเงินทั้งสองฝ่ายที่กำหนดโดยเงินตราของประเทศไทย (บาท)ต่อหน่วยเงินประเทศคู่ค้าที่สำคัญ โดยได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงทำการศึกษาเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์และพยากรณ์ความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปปรับใช้ในการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

สำหรับแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ Cointegration และ ECM (Error Correction Model) ตามกระบวนการ ARDL โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์และพิจารณาผลกระทบที่มีต่อการส่งออกสิ่งทอของไทย

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของประเทศไทย กับดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศคู่ค้า ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง

ซึ่งในขั้นตอนแรกเป็นการพิจารณาด้วยวิธี Cointegration และ Error Correction ตามกระบวนการ ARDL ในขั้นตอนแรกเป็นการทดสอบสมมติฐานว่าแบบจำลองที่เราทำการศึกษามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และจากการที่คำนวณค่า F-Statistic พบว่า กรณิประเทศไทยกับประเทศ

ฝรั่งเศส กรณีประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร และกรณีประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยผลจากการศึกษาพบว่า ผลที่ได้มีความไว้วางใจค่อนข้างสูง จึงได้นำไปสู่การพิจารณาในขั้นตอนต่อไป

สำหรับขั้นตอนที่ 2 เป็นการทดสอบการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะสั้นโดยใช้การทดสอบ Cointegration โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Error Correction (Ec_{t-1}) เพื่อที่จะดูความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของประเทศไทยกับดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศคู่ค้า ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของเงินบาทต่อสกุลเงินที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กรณีประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศส ไม่มีความสัมพันธ์กันของตัวแปรที่ศึกษา ส่วนกรณีประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรนั้น พบว่าตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของเงินบาทต่อสกุลเงินปอนด์ มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของประเทศไทย และกรณีประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกานั้น มีความสัมพันธ์กันของมูลค่าการส่งออกสิ่งทอ กับตัวแปรดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของเงินบาทต่อสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ

ส่วนผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของประเทศไทยกับตัวแปรดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศคู่ค้า ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของเงินบาทต่อสกุลเงินที่เราศึกษา เพื่อที่จะวิเคราะห์ดุลยภาพในระยะยาว สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ทั้งกรณีประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศส กรณีประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรและกรณีประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าตัวแปรดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศคู่ค้า ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยและ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของเงินบาทต่อสกุลเงินที่เราศึกษา ส่งผลในทิศทางเดียวกันต่อมูลค่าการส่งออกสิ่งทอของประเทศไทย

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้นำข้อมูลสถิติรายเดือนมาใช้วิเคราะห์ ซึ่งตามรูปแบบโมเดลที่แท้จริงแล้วนั้นต้องใช้ตัวแปรรายได้ประชาชาติที่แท้จริงในการวิเคราะห์ แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดของการเก็บข้อมูลรายได้ประชาชาตินั้น ทำการจัดเก็บเป็นรายไตรมาส และรายปีเท่านั้น จึงจำเป็นต้องใช้ตัวแปรดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมมาแทนตัวแปรรายได้ประชาชาติ ซึ่งอาจทำให้ผลการทดสอบที่

ออกมาไม่ได้เป็นไปในทางที่คาดไว้เท่าที่ควร อีกทั้งหากได้มีการศึกษาในเรื่องนี้ในครั้งต่อไป สามารถนำวิธีการทางเศรษฐมิติอื่นๆใช้ในการวิเคราะห์เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่ชัดเจน และถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้นต่อไป

และจากผลการทดลองที่ได้ก็นั้น พบว่าในกรณีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของไทยในบางกรณีนั้น มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกแต่เมื่อลำดับความล่าช้าเปลี่ยนแปลงไปค่าสัมประสิทธิ์กลับมีค่าเป็นลบ โดยการที่จะหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ สามารถหลีกเลี่ยงได้โดยการทำให้เป็นดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมแบบเปรียบเทียบ ซึ่งสามารถทำได้โดยการนำดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยมาหารกับดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศคู่ค้า จะสามารถขจัดปัญหาดังกล่าวได้

อนาคตของการส่งออกสิ่งทอของไทย

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและการค้าโลกเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นปัจจัยสี่ที่จำเป็นในการใช้ชีวิต และเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศกำลังพัฒนา ส่วนประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่ก็มีอุตสาหกรรมสิ่งทอภายในประเทศกันทั้งนั้น สำหรับประเทศไทยถือได้ว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างมากซึ่งสามารถทำรายได้เข้าประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาท และมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมชิป กระจกม การฟอกย้อม เป็นต้น

การส่งออกสินค้าสิ่งทอไทยที่ผ่านมามีการจัดสรรโควตาสำหรับการส่งออกตามความตกลงสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมาตั้งแต่ปี 2538 เรียกว่าโควตาส่งทอไทย ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้นำเข้าสิ่งทอ 17 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และสหภาพยุโรป 15 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย เบลเยียม กรีซ อิตาลี เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก เยอรมัน เดนมาร์ก สเปน ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ โปรตุเกส และสวีเดน เพื่อเป็นการจำกัดการส่งออกสินค้าสิ่งทอไทยไปยัง 17 ประเทศดังกล่าว โดยโควตาของแต่ละประเทศนั้นจะจำกัดการส่งออกสิ่งทอแตกต่างกันไปในรายละเอียดทั้งรายการสินค้าและปริมาณการนำเข้า เช่น กลุ่มสหภาพยุโรปมีการควบคุมโควตานำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจากไทย จำนวน 13 รายการ แบ่งเป็นเครื่องนุ่งห่ม 7 รายการ และสิ่งทอ (เส้นด้ายและผ้าผืน) จำนวน 6 รายการ โดยมีผู้รับผิดชอบในการจัดสรรโควตาส่งทอของไทยได้แก่กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ทั้งนี้ตามความตกลงสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม(Agreement on Textile and Clothing) ขององค์การ

ค้าโลก(WTO) ให้ประเทศสมาชิก WTO ที่เป็นผู้นำเข้าสินค้าสิ่งทอ ต้องยกเลิกระบบใช้โควตาจำกัดการนำเข้าสินค้าสิ่งทอ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป ซึ่งก็หมายถึงการเปิดตลาดให้มีการนำเข้าสินค้าสิ่งทอได้อย่างเสรี โดยการเปิดเสรีการค้าสิ่งทอในระดับโลกนี้ ได้ดำเนินมาอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่ความตกลงสิ่งทอมีผลบังคับใช้ในปี 2538 เป็นต้นมา ดังนั้นการเปิดเสรีการค้าสิ่งทอจึงเป็นเรื่องใหญ่สำหรับทั้งประเทศผู้นำเข้าและส่งออก เนื่องจากทั้งสองฝ่ายต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยประเทศผู้นำเข้าต้องเลิกการจำกัดโควตาการนำเข้าซึ่งจะทำให้สินค้านำเข้าสามารถเข้ามาแข่งขันกับสินค้าที่ผลิตในประเทศได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะสินค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าจากประเทศจีน ซึ่งมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง เนื่องจากค่าจ้างแรงงานต่อหัวมีระดับต่ำมากแต่มีผลผลิตสูง ทำให้สินค้านำเข้าถูกกว่าประเทศอื่นๆ สามารถเข้ามาตีตลาดทั่วโลกได้มากขึ้นกว่าเดิม และนอกจากนี้ผลรายงานการศึกษาประเมินความเปลี่ยนแปลงหลังจากการยกเลิกโควตาสิ่งทอในปี 2548 และความสามารถในการแข่งขันของประเทศผู้ส่งออกสิ่งทอเข้าตลาดสหรัฐฯของคณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศของสหรัฐฯ ได้คาดการณ์ว่าเมื่อมีการยกเลิกระบบโควตาสิ่งทอแล้ว บริษัทผู้นำเข้าสินค้าสิ่งทอของสหรัฐฯ ส่วนใหญ่จะเลือกจีนเป็นแหล่งนำเข้า เพราะจีนสามารถที่จะผลิตสินค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าได้เกือบทุกประเภท และทุกระดับคุณภาพในราคาต่ำกว่า และนอกจากนี้จีนยังผลิตผ้าฝ้ายและวัสดุหลายชนิดที่ใช้ในการผลิตเสื้อผ้าและสิ่งทอซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้นำเข้าสหรัฐอีกด้วย

แต่อย่างไรก็ตามในระยะยาวขีดความสามารถในการแข่งขันของจีนอาจจะลดลงเมื่อความเติบโตทางเศรษฐกิจกระตุ้นความต้องการซื้อสินค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าภายในประเทศ ทำให้ความต้องการใช้แรงงานและเงินทุนในอุตสาหกรรมเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งไม่อาจคาดการณ์ได้แน่ชัดว่าจีนจะขยายการส่งออกได้มากหรือน้อยเพียงใดหลังจากการยกเลิกโควตา เพราะมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการที่สหรัฐฯและประเทศผู้นำเข้าอื่นๆ ที่เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก(WTO) จะใช้มาตรการต่างๆ ป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายในได้ในรูปของการเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด(Anti Dumping: AD) ภาษีตอบโต้การอุดหนุนของรัฐบาล (Countervailing Duty: CVD) และมาตรการคุ้มกัน(Safeguards) โดยการเก็บภาษีนำเข้าให้สูงขึ้นหรือห้ามนำเข้า หรือกำหนดโควตาเพื่อจำกัดการนำเข้าชั่วคราวหากผลการได้สวนมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศจริง

ในกรณีของประเทศไทยนั้น คณะกรรมการการค้าสหรัฐฯได้ประเมินว่าการนำเข้าสิ่งทอและเสื้อผ้าจากไทยจะลดลงภายหลังจากการยกเลิกโควตาสิ่งทอ ซึ่งไทยต้องปรับเปลี่ยนมาเป็นผู้ผลิตเสื้อผ้าที่ต้องใช้ฝีมือในการตัดเย็บที่ซับซ้อนหรือใช้ความประณีตเป็นพิเศษมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสิ่งทอและ

เสื้อผ้าไทยมีจุดเด่นในเรื่องของแรงงานที่มีฝีมือสูง แต่ค่าจ้างแรงงานก็สูงซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะไทยขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือในอุตสาหกรรมนี้ อย่างไรก็ตามการยกเลิกระบบโควตาส่งออกรวมทั้งไทยได้มีการจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี(FTA) กับประเทศอื่นๆ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และเปรู นั่นถือได้ว่าเป็นโอกาสที่ดีสำหรับการขยายตลาดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยให้มากขึ้น เนื่องจากกลุ่มสินค้าเครื่องนุ่งห่มของไทยพร้อมที่จะเป็นสินค้านำร่องลดภาษีเป็นศูนย์เปอร์เซ็นต์ในเอฟทีเอทีไทยทำกับ 5 ประเทศดังกล่าว เพราะอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยมีศักยภาพและมีความพร้อมแข่งขันในระบบฟรีโควตาอยู่แล้ว รวมทั้งมีความได้เปรียบมากกว่า

ดังนั้นเพื่อเตรียมพร้อมกับการเปิดเสรีการค้าสิ่งทอของโลกซึ่งเหลือเวลาไม่ถึง 10 เดือน ทางรัฐบาลได้เริ่มวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพให้ได้มาตรฐานมากขึ้น และเพิ่มโอกาสในการแข่งขันทั้งในตลาดระดับกลางและระดับบนผ่านโครงการต่างๆ เช่น โครงการสร้างตราสินค้าไทย โครงการยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางแฟชั่นของภูมิภาคภายในปี 2548 และตั้งเป้าหมายให้ไทยติดอันดับเมืองแฟชั่นของโลกภายในปี 2555 เป็นต้น

ส่วนผู้ประกอบการของไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นเอสเอ็มอีต้องเร่งปรับตัวให้รอดในท่ามกลางการแข่งขันที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ต้องพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า และสร้างความสำเร็จเปรียบในเรื่องการบริการให้ได้ ตลอดจนพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต เช่น การเพิ่มความรวดเร็วในการผลิต การแสวงหาดตลาดใหม่ๆ หรือผลิตสิ่งทอเพื่อสนองตลาดเฉพาะ (Niche Market) การพัฒนาวัสดุใหม่ๆ ที่ใช้ในการผลิต และนอกจากนี้ผู้ส่งออกไทยต้องให้ความสำคัญกับการส่งมอบสินค้าโดยใช้การขนส่งสินค้าผ่านทางอากาศ เพื่อตอบสนองพฤติกรรมการสั่งซื้อสินค้าแฟชั่นที่ต้องคำนึงถึงความรวดเร็วและตรงเวลา เป็นต้น